

Innuttaasut inoqammut ajoqqusiisumik soorlu persuttaallutik aammalu toqtsillutik pinerluuteqartut pineqaatissinneqarterisa sivisussusaa ilumut naammattuunersoq pillugu oqallisissiatut siunnersuut

(Inatsisartunut Ilaasortaq Bjørk Lange Olsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinnejcarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siunnersuuteqartup, Bjørk Lange Olsenip, Demokraatit, sammisamik massuminnga annertuumik pingaaruteqartumik oqallisigisassangortitsineranut Naalakkersuisut qutsavigiumavaat.

Kalaallit Nunaanni inunnut navianaatilimmik pinerluttuliortarnerit killiffiisa qaffasippallaarujuussuarnerat, aamma tamanna appartinniarlugu kikkut tamarmik peqataasariaqarnerat Naalakkersuisut isumaqatigaat. Nakuusernerit, sioorasaarinerit toqtsinerillu ilaqtariinnut, ikinngutinut inuiaqatigiinnullu attugaasunut kingunerluutinik misigititsisarput.

Inuiaqatigiinni tamani pinerluttuliorernut pillaatissiissutissat pillugit apeqqut uteqqiattarpoq, aamma taamaattussaavoq. Tassami inuiaqatigii ileqqullu piffissap ingerlanerani allanngoriartortarput. Eqqartuussiveqarnerup tatigineqarnera ataannassappat, pinerluttuliorernut suussutsinut assigiinngitsunut inuiaqatigiinnit iliuusereriikanut kinguneritinnejartut aamma eqqugaasut inuiaqatigiillu naapertuilluartoqarneranik paasinninnerisa akornanni ataqtigiiuttoqassaaq. Naapertuilluartoqarnerata iliuusereriikanullu kinguneqartitsisarnerup akornanni sunniivigeqatigiinneq “naapertuilluartoqarneranik misigisimanermik” taaneqartarpoq. Tamatuma peqatigisaanik aalajangiinerit, assersuutigalugu nammineersinnaajunnaarsitsinerup sunniutai pillugit ilisimatusarnermik tunngaveqartumik ilisimasanit, tunngaveqartinneqarnissaat aamma pingaaruteqarpoq.

Taamaammat Ilisimatusarfimmi ilisimatusartumik Naalakkersuisut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiorsimapput, taassumalu “Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq malillugu eqqartuussutit, pineqaatissiissutit aamma isummat” pillugit misissuineq suliarissavaa. Pineqaatissiisarnermi killiffik Kalaallit Nunaanni maannakkut pisoq, kiisalu innuttaasut pineqaatissiissutit qanoq killiffeqarnissaannut ilimagisaat misissuinerup tutsuiginartumik takutissavaa. Pineqaatissiissutit killiffiat misissuinermi peqataasut nalinginnaasumik isumaannut naleqqiullugu piviusuminngaanniit appasinnerusoq, taamaalillunilu imminut akerleriittooqartoq, siusinnerusukkut misissuinerup takutissimavaa. Taamaalillutik, suliassanik piviusunik saqqummiussiffingineqarunik, piffissami tassani eqqartuussiviit sulisaasiannit naleqqiullugu amerlanerit salaannerusumik eqqartuussisarusussimapput.

Tamatuma saniatigut pineqaatissiissutip ukiunit 10-niit ukiunut 16-inut qaffanneqarnissaa Naalakkersuisut qallunaat naalakkersuisuinut noqqaassutiginikuuaat. Pineqaatissiissutip sivitsorneqarneratigut eqqartuussiviit eqqartuussutinik killilikkanik piffissalinnik eqqartuussinissamik periarfissaat amerlissasut, Naalakkersuisuit isumaqarput.

Kisianni pineqaatissiissutit qaffasinnerusut imminni pinerluttuliortarnerit pillugit unammilligassanik aaqqiinissaat tamatuma kingunerinngilaa.

Tough-on-crime tassaavoq pinerluttuliorterit sakkortuumik kinguneqartinneqartarnerannik, aamma pillaassuteqartarnerup anusinngortitsiniutitut atorneqartarneranik pullaviusoq. Pinerluttuliortunngooqqinnginnissap akornuserneqarnissaa anguniagaappat, maannakkumut tough-on-crime-imik pullavik iluatsilluartutut ersersinneqarsimangilaq. Taamaammat nammineersinnaajunnaarsitsinermi pingaarnertut pinerluttuliortup inuiaqatigiinnit peersinneqarnissaa pineqassanersoq, imaluunniit nammineersinnaajunnaarsinneqarnerup nalaani pinerluttuliortoq pitsasumik allanguuteqarnissaa aamma kissaatigineqarnersoq, inuiaqatigiinni oqallisigineqassaaq.

Taamaammat pinerluttuliorterup pitsaaliorneqarnissaa suli pingaarnersiuinermi qaffasisumik inissisimatinneqassasoq, ilaatigut pissutsit pinerluttuliortermik kinguneqartartut pitsaunerusumik suussusersineqartarnerisigut, Naalakkersuisut isumaqarput. Aamma ajorluinnartumik pisoqarpat, kingumut innuttaasutut inooqataasinnaalersitseqqinermut tutsuiginartariaqartumik isumaqarneq pingaaruteqarpoq, taamaalilluni pinerluttuliortoq siunissamik pinerluttuliorfiunngitsumik inuuneqalernissamut ikorfartorneqassamat.

Inuuneq naallugu nammineersinnaajunnaarsitaaneq pillugu qanoq isumaqarnersugut siunnersummik saqqummiussisup apeqqutigaa. Inuuneq naallugu nammineersinnaajunnaarsitaanermik eqqartuunneqarnissamut periarfissap inunnut navianaatilimmik pinerluttuliortarneq akornusernavianngikkaa, uunga Naalakkersuisut akissutigissavaat. Ullumikkut piffissaligaanngitsumik pineqaatissiisarneq, tigummigallagaaneq, pigaarput. Pineqaatissiisummiik taamaattumik eqqartuunneqarnissap navianaateqarnera pissutigalugu inunnut navianaatilimmik amerlanerit pinerluttuliornaveersaartarnerat, arlaatigulluunniit ilimanarsisinneqanngilaq.

Misissuinerup aallartinneqarsimasup 2024-imi inerniliussai pillugit Naalakkersuisut nalunaaruteqarumaarput aamma sammisaq una annertuumik pingaaruteqartoq pillugu pitsasumik oqallittoqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat.